

วิธีการดำเนินการชำระบัญชีของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 ได้บัญญัติไว้ว่าให้ถือว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นเจ้าพนักงานของศาล ทั้งนี้ตามคำสั่งศาลที่แต่งตั้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้ชำระบัญชีจึงเป็นหน้าที่ประการหนึ่งที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จักต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีล้มละลายและการชำระบัญชี พ.ศ.2520 ความว่า

โดยที่โดยมีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2517 ให้จัดตั้งกรมบังคับคดีขึ้นในกระทรวงยุติธรรม โดยมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบังคับคดีล้มละลาย และการชำระบัญชีตามกฎหมายทั่วราชอาณาจักรและให้อธิบดีมีอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับราชการกองบังคับคดีล้มละลายมาเป็นของกรมบังคับคดี กับโดยมีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมบังคับคดีและกำหนดกองที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบังคับคดีล้มละลายขึ้นใหม่แทนกองบังคับคดีล้มละลายและมีสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาค มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบังคับคดีล้มละลายและการชำระบัญชีในส่วนภูมิภาค ด้วยจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขวางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับราชการบังคับคดีล้มละลาย และการชำระบัญชีเสียใหม่ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นจึงให้ยกเลิกระเบียบราชการกองบังคับคดีล้มละลายที่ใช้อยู่เดิม และให้ใช้ระเบียบนี้แทนตั้งต่อไปนี้

ระเบียบราชการกรมบังคับคดีลักษณะการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

1. ข้อความทั่วไป

เมื่ออธิบดีกรมบังคับคดีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือหัวหน้าสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาค ซึ่งห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นมีสำนักงานใหญ่อยู่ในเขตภูมิภาคของตนได้รับหมายศาลตั้งให้เป็นผู้ชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ให้ผู้ชำระบัญชีดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 สั่งให้ผู้ขอหมาย (ผู้ร้องหรือโจทก์ที่ขอให้ศาลสั่งให้เลิกกิจการและชำระบัญชี) วางเงินประกันค่าใช้จ่ายไว้ตามแต่จะเห็นสมควรภายใน 14 วัน นับแต่วันศาลตั้งให้เป็นผู้ชำระบัญชี ซึ่งปัจจุบันทางกรมบังคับคดีได้ออกประกาศเรื่องกำหนดจำนวนเงินที่โจทก์ต้องวางประกัน

ค่าใช้จ่ายในคดีที่ศาลตั้งผู้ชำระบัญชีไว้จำนวน 3,000.-บาท แต่หากการดำเนินการชำระบัญชีต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนสูงกว่าเงินที่วางประกันครั้งแรกแล้ว ผู้ชำระบัญชีก็สามารถเรียกให้โจทก์วางเงินเพิ่มเติมได้อีก

1.2 ออกประกาศเรื่องชำระบัญชีและเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตามแบบ ช.1 โดย

1.2.1 ส่งไปโฆษณาในราชกิจจานุเบกษา

1.2.2 ส่งไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันสองครั้งเป็นอย่างน้อย

1.2.3 ปกติว่า ณ ที่ปีประกาศของสำนักงานหนึ่งฉบับ

1.3 ส่งคำบอกกล่าวเรื่องให้ยื่นคำทวงหนี้ไปยังเจ้าหนี้ทุกคนที่มีชื่อปรากฏในสมุดบัญชีหรือเอกสารของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ตามแบบ ช.2

1.4 ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนหรือบริษัท ให้ผู้ชำระบัญชีแจ้งการจดทะเบียนเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และระบุชื่อผู้ชำระบัญชีต่อสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทภายใน 14 วันนับแต่วันที่เลิกกันโดยเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราของสำนักงานทะเบียน และต่อไปให้ทำรายงานอื่นไว้ ณ สำนักงานทะเบียนทุกระยะ 3 เดือน ตามแบบพิมพ์ของสำนักงานทะเบียนว่า คุ้จักชำระไปอย่างไรบ้างแล้ว

1.5 ถ้าไม่มีผู้ใดวางเงินค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชีรายงานต่อศาล เพื่อให้ถอนหมายตั้งผู้ชำระบัญชี

2. การรวบรวมและจำหน่ายสินทรัพย์

2.1 ให้ผู้ชำระบัญชีมีหนังสือ เรียกผู้จัดการ เลขานุการ หรือเจ้าหน้าที่ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ตามที่จะเห็นสมควรมาชี้แจงเรื่องสินทรัพย์ ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทและข้อความอื่นๆ เช่น ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทมีคดีติดค้างฟ้องร้องกันหรือไม่ ลูกหนี้มีรายละเอียดใหม่ เพื่อที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการจัดท่างบดุล และดำเนินการชำระบัญชีต่อไป และถ้าบุคคลดังกล่าวนั้นไม่มาหรือมาแต่ไม่ยอมชี้แจงข้อซักถาม ให้ผู้ชำระบัญชีรายงานต่อศาล

2.2 จากการสอบถามและตรวจสอบแล้ว ถ้าปรากฏว่าผู้ใดครอบครองสินทรัพย์หรือสมุดบัญชีหรือเอกสารหรือดวงตราของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทไว้ ผู้ชำระบัญชีต้องเรียกให้ผู้นั้นส่งมอบสินทรัพย์หรือสมุดบัญชีหรือ เอกสาร เหล่านั้นมายังผู้ชำระบัญชีภายในเวลาที่ผู้ชำระบัญชีเห็นสมควร ถ้าผู้นั้นขัดขืนให้รายงานศาล การที่ศาลมีคำสั่งตั้งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้เป็น

ผู้ชำระบัญชีก็เสมือนหนึ่งว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นเจ้าพนักงานของศาล ฉะนั้นเมื่อการปฏิบัติงานด้านการชำระบัญชีมีปัญหาที่จะทำให้การดำเนินการชำระบัญชีติดขัดหรือไม่สามารถดำเนินการชำระบัญชีได้ ผู้ชำระบัญชีก็สามารถที่จะรายงานศาลเพื่อขออำนาจศาลที่จะพิจารณาสั่งการหรือหาหรือข้อปัญหาบางประการแล้วแต่ละกรณี

2.3 เมื่อผู้ชำระบัญชีตรวจพบว่าผู้ใดเป็นลูกหนี้ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ให้ผู้ชำระบัญชีมีหนังสือทวงหนี้ไปยังลูกหนี้เหล่านั้นตามแบบ ช.3 ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ก็อาจจะดำเนินการจัดการเรื่องฟ้องร้องหรือจะหาหรือที่ประชุมใหญ่สุดแล้วแต่ผู้ชำระบัญชีจะเห็นสมควร แต่ในทางปฏิบัติมักจะหาหรือในที่ประชุมใหญ่ก่อน

2.4 บรรดาสินทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ผู้ชำระบัญชีรวบรวมมาได้ ผู้ชำระบัญชีมีอำนาจที่จะขายทรัพย์สินนั้นเอง หรือจะมอบหมายให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกองยึดอายัดและจำหน่ายสินทรัพย์เป็นผู้ขายทอดตลาดก็ได้

3 การทวงหนี้ของเจ้าหนี้

3.1 เมื่อเจ้าหนี้ได้รับทราบเรื่องการชำระบัญชีและการให้ยื่นคำทวงหนี้แล้ว ให้เจ้าหนี้ยื่นคำขอทวงหนี้เป็นหนังสือโดยใช่แบบ ช.4 และผู้ชำระบัญชีจะออกไปรับตามแบบ ล.59 ให้แก่เจ้าหนี้สำหรับนำมาแสดงเมื่อมาขอรับเงิน

3.2 ผู้ชำระบัญชีจะตรวจสอบเอกสารและเรียกผู้ยื่นคำทวงหนี้มาสอบสวน เพื่อที่จะตอบรับหนี้ที่ทวงมาหรือปฏิเสธหนี้โดยไม่ชักช้า

4. บัญชีงบดุลและการประชุมใหญ่

4.1 ผู้ชำระบัญชีต้องจัดทำงบดุลขึ้นโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยอนุโลมตามแบบ ช.5 ส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วเรียกประชุมใหญ่ หรือประชุมผู้เป็นหุ้นส่วน เพื่ออนุมัติบัญชีงบดุลนั้น เมื่อที่ประชุมใหญ่อนุมัติแล้วให้ใช้บัญชีงบดุลนี้เป็นหลักในการดำเนินงานต่อไป

การประชุมใหญ่ หมายถึง การประชุมผู้ถือหุ้นทั่วไปของบริษัทจำกัด แต่ต้องมีจำนวนผู้มาเข้าร่วมประชุม นับรวมจำนวนหุ้นของผู้เข้าร่วมประชุมแล้วไม่ถึงหนึ่งในสี่ของทุน ให้ถือว่าที่ประชุมนั้นไม่ครบองค์ประชุมจะปรึกษาดิจการหรือลงมติใดๆ ไม่ได้

สำหรับห้างหุ้นส่วนกฎหมายมีใบบัญชีไว้เกี่ยวกับเรื่ององค์ประชุม ฉะนั้นหากมีกิจการใดจะต้องลงมติหรือปรึกษาหารือกันก็จะใช้มติของเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์

4.2 คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ให้ลงพิมพ์โฆษณาอย่างน้อยสองครั้ง ในหนังสือพิมพ์รายวันจะเป็นฉบับเดียวกันหรือต่างฉบับก็ได้ ก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่า 7 วัน หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปรษณีย์ ค่าผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนหรือผู้ถือหุ้นทุกคนที่มีชื่อในทะเบียนของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่า 7 วัน ในคำบอกกล่าวนั้นให้ระบุสถานที่ วัน เวลา และหัวข้อเรื่องที่จะได้ประชุมปรึกษากัน

4.3 หากการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดไม่เสร็จภายในหนึ่งปี ให้ผู้ชำระบัญชีเรียกประชุมทุกสิ้นปี นับตั้งแต่วันเริ่มทำการ และต้องทำรายงานยื่นต่อที่ประชุมว่าได้จัดการไปอย่างไรบ้างพร้อมทั้งแถลงให้ที่ประชุมทราบความเป็นไปแห่งบัญชีโดยละเอียด

5. การขอให้ล้มละลาย

5.1 เมื่อผู้ชำระบัญชีพิจารณาแล้วเห็นว่า เงินลงทุนหรือเงินค่าหุ้นได้รับชำระจนครบถ้วนแล้ว และสินทรัพย์ต่างๆที่มีอยู่ไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้สิน ให้ผู้ชำระบัญชีร้องขอต่อศาลโดยไม่ชักช้า เพื่อขอให้ศาลออกคำสั่งให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นล้มละลาย

5.2 เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นๆแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีโอนสินทรัพย์ที่มีอยู่ในความครอบครองให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายล้มละลายต่อไป

6. การแบ่งทรัพย์สิน

6.1 เมื่อผู้ชำระบัญชีรวบรวมสินทรัพย์และตอบรับค่าทวงหนี้ของเจ้าหนี้แต่ละรายเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำบัญชี รับ-จ่าย ขึ้นโดยเร็วตามแบบ ข.6ก, ข, ก, ง.

6.2 เจ้าหนี้ที่มีชื่อในงบดุลซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นรับรองแล้ว แม้จะไม่ได้ยื่นค่าทวงหนี้ก็ให้ผู้ชำระบัญชีคองวางเงินเท่าจำนวนหนี้สินนั้น ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการวางทรัพย์สินแทนการชำระหนี้

6.3 การจัดทำบัญชี รับ-จ่าย ให้ผู้ชำระบัญชีกับเงินไว้ในประเภทค่าใช้จ่ายที่จะมีมาข้างหน้าเป็นจำนวนเงินตามที่เห็นสมควร

6.4 การรับจ่ายเงินให้อุปโลมตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีล้มละลายและการชำระบัญชี พ.ศ. 2520 ดังนี้

การรับเงิน ผู้ที่มาชำระเงินจะนำส่งในรูปเงินสดหรือเช็คหรือตราฟ หรือตั๋วเงินก็ได้ซึ่งผู้ชำระบัญชีจะบันทึกในรายงานโดยละเอียดว่าเป็นเงินประเภทใด เช่น ค่าเช่าซื้อเงินกู้ยืม หรือเงินวางประกันเป็นเงินในคดีใด ชื่อผู้ชำระเงินและเงื่อนไขต่างๆ แล้วนำผู้ชำระเงินหรือผู้นำส่งเงินพร้อมกับสำนวนและรายงานดังกล่าว ไปส่งที่กองคลังกรมบังคับคดี กองคลังเมื่อได้รับเงินจะออกใบรับเงินโดยให้ผู้ชำระบัญชีลงนามในใบรับเงินตามแบบ ล.47 ร่วมกับผู้อำนวยการกองคลัง ใบรับเงินจะมีสำเนา 3 ฉบับ ต้นฉบับมอบให้ผู้ชำระเงินหรือผู้นำส่งเงิน ส่วนสำเนาฉบับที่ 1 กองคลังเก็บไว้ ฉบับที่ 2 เก็บรวมไว้กับสำนวน และฉบับที่ 3 คัดอยู่กับเล่ม

กรณีที่ผู้อำนวยการกองคลังเห็นสมควรรับเงินเป็นเช็คให้จดหมายเลขเช็คไว้ในใบรับเงินด้วย

ในกรณีที่มีการส่งเงินทางไปรษณีย์ ผู้อำนวยการกองคลังจะเป็นผู้ตอบรับเงินพร้อมกับส่งใบรับเงินทางไปรษณีย์ให้ผู้ส่งเงิน

การจ่ายเงิน ให้ผู้ขอรับเงินยื่นคำขอรับเงินต่อผู้อำนวยการกองพิทักษ์ทรัพย์ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ในการดำเนินการเรื่องชำระบัญชีนี้ เมื่อได้รับคำสั่งให้จ่ายเงินได้แล้วให้ผู้นั้นทำใบรับเงินตามแบบ ล.48 ที่กองคลังและให้กองคลังจัดทำใบสั่งจ่ายเงินตามแบบ ล.42 โดยให้ผู้อำนวยการกองพิทักษ์ทรัพย์ซึ่งมีหน้าที่สั่งดังกล่าวลงชื่อ แล้วให้ผู้อำนวยการกองคลังสั่งจ่ายเงินให้แก่ผู้ขอรับเงินนั้น ถ้ามีเหตุสงสัยว่าผู้ขอรับเงินจะมีชีวิตผู้มีส่วนได้เสียอันแท้จริง ผู้อำนวยการกองคลังอาจสั่งให้ผู้ขอรับเงินหาผู้มารับรองจนเป็นที่พอใจก่อนก็ได้ และถ้าเป็นการมอบฉันทะหรือมอบอำนาจให้ตัวแทนมารับเงินแล้ว อาจสั่งให้ตัวการมารับเองก็ได้

ในกรณีที่กองคลังจ่ายเงินให้แก่ผู้เยาว์ ให้ผู้แทนโดยชอบธรรมลงนามในใบรับเงินและถ้าสามารถทำได้ก็ให้ผู้เยาว์ลงนามร่วมด้วย

กองคลังมีหน้าที่จัดทำบัญชีเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินไว้ โดยครบถ้วนตามระเบียบของราชการ

การรับจ่ายเงินในต่างจังหวัด

กรณีที่มีการชำระบัญชีในต่างจังหวัดซึ่งไม่มีสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาคประจำศาลตั้งอยู่ในเขตศาลนั้น เมื่อผู้ชำระบัญชีมีการรับเงินในคดีเกิดขึ้น ก็จะจกรายงานการรับเงินและนำเงินจำนวนนั้นฝากไว้ที่จำศาล และเมื่อผู้ชำระบัญชีจะต้องจ่ายเงินจากคดีก็จะเบิกจ่ายจากจำศาล ทั้งนี้จำศาลและผู้ชำระบัญชีจะมีสมุดคู่สอบ (พาสบุ๊ก) หรือบัญชีรับจ่ายเงินระหว่างกัน

เมื่อจำศาลรับเงินจากผู้ชำระบัญชีก็จะนำเงินจำนวนนั้นฝากคลังจังหวัดและเมื่อผู้ชำระบัญชีจะเบิกเงินจากจำศาล จำศาลก็จะไปเบิกเงินจากคลังจังหวัด เพื่อนำมาจ่ายให้ผู้ชำระบัญชี โดยจำศาลจะมีการบันทึกการรับจ่ายเงินระหว่างจำศาลกับคลังจังหวัดอีกชั้นหนึ่ง อนึ่งในกรณีที่มึ่ถูกความที่จะมาชำระเงินให้ผู้ชำระบัญชี ซึ่งผู้ชำระบัญชีมิได้มาปฏิบัติงานในเขตศาลนั้น จำศาลจะเป็นผู้รับเงินแทนผู้ชำระบัญชี โดยจะออกหลักฐานให้แก่ผู้จ่ายเงิน และจำศาลจะนำเงินนั้นฝากคลังจังหวัดพร้อมทั้งบันทึกลงในสมุดคู่สอบ

สำหรับการเปลี่ยนแปลงยอดเงินในสมุดคู่สอบทุกครั้งจำศาลจะต้องแจ้งให้ผู้ชำระบัญชีทราบพร้อมทั้งจะต้องรายงานการรับเงิน ฝากเงิน ถอนเงินและจ่ายเงิน ให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลทราบและสำเนาต้องทำไว้ให้ผู้ชำระบัญชีแนบในสำนวนชำระบัญชีด้วย

กรณีที่มีการชำระบัญชีในต่างจังหวัด ซึ่งมีสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาคตั้งอยู่ในเขตศาลนั้น เมื่อผู้ชำระบัญชีรับเงินในคดีจะต้องนำส่งหัวหน้าสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาคและต้องรายงานผู้พิพากษาหัวหน้าศาล เพื่อขออนุมิตินำฝากคลังจังหวัด และเมื่อจะจ่ายเงินในคดีก็จะเบิกจ่ายจากหัวหน้าสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาคพร้อมทั้งรายงานผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเพื่ออนุมัติการเบิกจ่ายเงินจากคลังจังหวัด ความจำนวนที่จำเป็นจะต้องจ่าย ในการนี้ให้มีสมุดคู่สอบ (พาสบุ๊ก) ระหว่างสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาคกับคลังจังหวัดหนึ่ง เล่ม โดยผู้ชำระบัญชีจะเป็นผู้จัดทำ

การรับเงินให้ผู้ชำระบัญชีกรอกข้อความและลงลายมือชื่อในใบรับเงินตามแบบ ล.47 แล้วนำใบรับเงินและสมุดคู่สอบไปมอบให้จำศาลเพื่อเสนอผู้พิพากษาลงชื่อในใบรับเงินนั้น นำเงินฝากคลัง

ส่วนการจ่ายเงิน ให้ดูความกรอกข้อความในแบบ ล.48 ทุกครั้งที่มีการรับเงินจาก

ผู้ชำระบัญชี และในการรับและจ่ายเงินทุกครั้งให้ผู้ชำระบัญชีรายงานให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลทราบ และให้ทำสำเนาพร้อมไว้ในสำนวนของศาลด้วย

ให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมีอำนาจควบคุมตรวจสอบการรับเงิน ผ่าเงิน ดอนเงิน และจ่ายเงินให้เป็นไปโดยถูกต้องรวมทั้งให้มีอำนาจสั่งให้หัวหน้าสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาค หรือหัวหน้าสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ประจำศาลแล้วแต่กรณี ทำคำชี้แจงโต้คำที่เห็นสมควร

อนึ่งหากมีการจ่ายเงินชำระหนี้หรือเงินส่วนแบ่งก็ให้ผู้ชำระบัญชีแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบด้วยตามแบบ ช.7

7. การสิ้นสุดแห่งการชำระบัญชี

7.1 เมื่อชำระบัญชีเสร็จแล้วให้รายงานการชำระบัญชีโดยแสดงว่าการชำระบัญชีนั้นได้ดำเนินไปอย่างไรและได้จัดการทรัพย์สินของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นไปประการใด และเสนอที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมผู้เป็นหุ้นส่วน โดยไม่ชักช้า

7.2 ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนหรือบริษัทจำกัด เมื่อที่ประชุมอนุมัติรายงานการชำระบัญชีแล้ว ผู้ชำระบัญชีต้องนำข้อความที่ไปประชุมกันนั้นไปจดทะเบียนที่สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วน บริษัท พร้อมทั้งส่งมอบบรรดาสัญญาและเอกสารทั้งหลายของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทก่อนจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันประชุม

7.3 เมื่อผู้ชำระบัญชีไปปฏิบัติหน้าที่เสร็จสิ้นแล้วให้รายงานเสนอบัญชีรับ-จ่ายให้ศาลทราบ

7.4 ในกรณีที่ศาลใดก่อนหมายตั้งผู้ชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชีแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่อื่นคำหาหนี้ ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นและนายทะเบียนห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทและประกาศโฆษณา ดังกล่าวมาแล้วในข้อ 1.1.2 โดยอนุโลม

7.5 นอกจากระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีล้มละลายและการชำระบัญชี พ.ศ. 2520 ที่วางไว้นี้ ให้ผู้ชำระบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนและบริษัทโดยครบถ้วน

อำนาจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในฐานะผู้ชำระบัญชี

เนื่องจากข้อกำหนดที่จัดตั้งขึ้นเป็นระเบียบงานการชำระบัญชีนั้นได้อ้างอิงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีมาประกอบเป็นข้อกำหนด ซึ่งบางเรื่องก็มีข้อกำหนดในส่วนรายละเอียดของการปฏิบัติงานค้ำประกันการชำระบัญชีไว้ ฉะนั้นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในฐานะผู้ชำระบัญชีมักจะนำแนวทางและวิธีปฏิบัติของกฎหมายล้มละลายเข้ามาใช้อ้างอิงด้วยเสมอ เช่น เรื่องการขอรับการชำระหนี้ การจัดลำดับค่าใช้จ่าย การรวบรวมทรัพย์สิน เป็นต้น แต่ทั้งนี้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในฐานะผู้ชำระบัญชีก็มิได้มีอำนาจคง เช่น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้ปฏิบัติงานทางค้ำประกันล้มละลาย

การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในฐานะผู้ชำระบัญชีจะมีอำนาจแตกต่างจากฐานะของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายทั้งนี้เพราะเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในคดีล้มละลายจะมีพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ให้อำนาจไว้ตามมาตรา 19 และมาตรา 22 ดังนี้

มาตรา 19 กล่าวถึงพิทักษ์ทรัพย์ให้ถือเสมือนว่าเป็นหมายของศาลให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้ายึดครองตราสมุคบัญชีและเอกสารของลูกหนี้หรือของผู้อื่นอันอาจแบ่งได้ในคดีล้มละลาย ในการยึดทรัพย์นั้นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ อันเป็นของลูกหนี้หรือที่ลูกหนี้ได้ครอบครองอยู่และมีอำนาจหักงักเพื่อเข้าไปในสถานที่นั้น ๆ รวมทั้งเปิดดูบัญชีหรือที่เก็บของอื่น ๆ ตามที่จำเป็น

ทรัพย์สินต่าง ๆ ที่ยึดไว้ตามมาตรา 19 ห้ามมิให้ขายจนกว่าศาลจะได้มีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายเว้นแต่เป็นของเสียง่าย หรือถ้าห่วงงักไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น

มาตรา 22 เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้วเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียวมีอำนาจดังต่อไปนี้

- (1) จัดการและจำหน่ายทรัพย์สินลูกหนี้ หรือกระทำการที่จำเป็นเพื่อให้กิจการของลูกหนี้ที่ค้างอยู่เสร็จสิ้นไป
- (2) เก็บรวบรวมและรับเงินหรือทรัพย์สินซึ่งจะตกให้แก่ ลูกหนี้ หรือซึ่งลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับจากผู้อื่น

(3) ประนีประนอมยอมความหรือฟ้องร้องหรือต่อสู้คดีใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของ
ลูกหนี้

จากบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ดำเนินการเกี่ยวกับค
ล้มละลายสามารถกระทำใด ๆ ได้โดยมีอำนาจจากพระราชบัญญัติล้มละลายรองรับแต่ถ้าเจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินการในเรื่องการชำระบัญชี ก็จะต้องอาศัยประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์มาใช้ประกอบดังนี้เช่น

1. เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจในการเข้ายึดทรัพย์สินต่าง ๆ อันเป็นของ
ลูกหนี้ (จำเลย) แต่สำหรับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในฐานะผู้ชำระบัญชีไม่สามารถกระทำ
การเช่นนั้นได้ นอกจากจะมอบให้เจ้าพนักงานบังคับคดี กองอัยการและเจ้าหน้าที่ทรัพย์สิน
ไปดำเนินการยึดทรัพย์สิน

2. เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจในการที่จะเข้าไปในสถานที่ใด ๆ ที่เป็นของ
ลูกหนี้ (จำเลย) หรือสถานที่ที่ลูกหนี้ (จำเลย) ใ้ครอบครองอยู่ นอกจากนี้ยังมีอำนาจใน
ที่จะหักพังเข้าไปในสถานที่นั้นๆ ได้ และสามารถเปิดคู่มือ หรือตู้เก็บของอื่นของลูกหนี้จำเลย
ได้ตามที่จำเป็น ส่วนเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในฐานะผู้ชำระบัญชีจะเข้ากระทำการใด ๆ เหมือน
ดังกล่าวไม่ได้ เพราะไม่มีอำนาจจะต้องอาศัยอำนาจของเจ้าพนักงานบังคับคดีกองอ
ัยการและเจ้าหน้าที่ทรัพย์สินเพื่อเข้าดำเนินการดังกล่าว และการที่จะเข้ายึดทรัพย์สินหรือออกยึด
ทรัพย์สินนี้ ผู้ชำระบัญชีจะเป็นเพียงผู้ร่วมในการยึดทรัพย์สินเท่านั้น

3. ทรัพย์สินต่าง ๆ ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยึดมาจากลูกหนี้ (จำเลย) จะนำออก
ขายโดยทันทีไม่ได้ จนกว่าศาลจะพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย แต่สำหรับการดำเนินการด้าน
ชำระบัญชี ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1259(3) ได้ให้อำนาจผู้ชำระบัญชีในการ
ที่จะทำการจำหน่ายทรัพย์สินที่ยึดมาได้นั้นตามวิธีที่เห็นสมควร

4. อำนาจในการทวงหนี้ กรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตรวจพบว่าผู้ใดเป็นลูกหนี้
ของลูกหนี้ (จำเลย) และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งหนังสือทวงหนี้ไปยังผู้นั้น หากผู้นั้นไม่
ปฏิเสธหนี้เป็นหนังสือมาตั้งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน 14 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น
ก็ให้ถือว่าหนี้จำนวนที่ทวงไปนั้นทั้งจำนวนเป็นหนี้โดยเด็ดขาด อำนาจในการทวงหนี้ในกรณี
ชำระบัญชีไม่มีกฎหมายข้อใดให้อำนาจไว้ฉะนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในฐานะผู้ชำระบัญชี

ก็ไม่ม้อ่านางที่จะไปบังคับให้ลูกหนี้เป็นหนี้โดยเด็ดขาดได้ โดยวิธีการส่งหนังสือทวงหนี้

5. กรณีเจ้าหนี้สำหรับคดีล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะประกาศให้ผู้เป็นเจ้าหนี้ที่มายื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในระยะเวลา 2 เดือน นับแต่วันที่ประกาศหรือวันที่โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา (ถือวันที่ประกาศซ้ำ) หากไม่มายื่นภายในกำหนดระยะเวลาถือว่าเจ้าหนี้รายนั้นเป็นอันหมดสิทธิในการทวงหนี้รายนี้ต่อไป อย่างไรก็ตามการชำระบัญชีนั้นไม่สามารถนำมาเป็นข้อเท็จจริงของเจ้าหนี้ได้ ตรงกันข้ามผู้ชำระบัญชีจะต้องไปวางทรัพย์ไว้เท่ากับจำนวนที่ตรวจพบว่ากิจการนั้น ๆ เป็นหนี้แก่บุคคลนั้น ๆ

6. การพิจารณาคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะหาความเห็นเสนอศาลเพื่อพิจารณาและมีคำสั่งให้ผู้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้จะได้รับชำระหนี้จำนวนเท่าใด หรืออาจจะยกเลิกคำขอรับชำระหนี้รายนั้น ๆ ก็ได้ แต่กรณีการชำระบัญชีผู้ชำระบัญชีสามารถมีคำสั่งไต่เองว่าจะชำระหนี้ที่ยื่นคำทวงหนี้รายนั้น ๆ ใดจำนวนเท่าไร หรือจะปฏิเสธหนี้โดยไม่ต้องหาความเห็นเสนอศาล

อนึ่งสำหรับผู้ที่ยื่นคำทวงหนี้หรือผู้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ ใ้รับชำระหนี้ไม่เต็มตามจำนวนที่ยื่นขอมาหรือถูกปฏิเสธหนี้ก็อาจจะไปดำเนินการฟ้องร้องทางศาลได้

7. เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สามารถจะออกหมายเรียกบุคคลใด ๆ ที่สงสัยว่าจะมีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในความครอบครองหรือเชื่อว่าเป็นลูกหนี้ หรือสามารถที่จะให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการติดตามทรัพย์สินของลูกหนี้ นอกจากนี้ยังมีอำนาจที่จะให้บุคคลนั้น ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานซึ่งอยู่ในความครอบครองหรือยึดถือ หรืออยู่ในอำนาจของผู้นั้นอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้ (จำเลย) ได้ และถ้าบุคคลนั้นขัดขืนหมายเรียก เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้น ๆ มาถ่วงไว้จนกว่าจะปฏิบัติตามหมายเรียกนั้นก็ได้อีก แต่สำหรับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในฐานะผู้ชำระบัญชีไม่มีอำนาจที่จะออกหมายเรียกเช่นนั้นเพียงแต่ออกหมายนัดให้มาให้การสอบปากคำ ในกรณีที่ขัดขืนไม่มาตามหมายนัดผู้ชำระบัญชีจะต้องรายงานศาล เพื่อขออาศัยอำนาจศาลให้เป็นผู้สั่งหรือออกหมายเรียกให้บุคคลดังกล่าวมาให้การสอบสวนหรือส่งเอกสารหรือสมุดบัญชีต่อผู้ชำระบัญชี

การจัดทำบัญชี

โดยปกติการจัดทำบัญชีจะรวบรวมตัวเลขจากบรรดาสมุดบัญชีแล้วนำมาทำงบกำไรขาดทุนและจัดทำบัญชี แต่ในทางปฏิบัตินั้นมักจะไม่สามารถรวบรวมตัวเลขจากสมุดบัญชี

ได้เสมอไป ทั้งนี้เพราะการบันทึกทางบัญชีของกิจการที่ถูกชำระบัญชีตามกรณีนี้มักจะไม่สมบูรณ์ คือบันทึกบ้างไม่บันทึกบ้าง ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไม่สามารถจะแบ่งสินทรัพย์ได้ ฉะนั้นผู้ชำระบัญชีจึงต้องอาศัยวิธีการต่างๆ เช่น

1. เก็บตัวเลขจากเอกสารและหลักฐานต่างๆ ของกิจการนั้นๆที่ยังมิได้มีการบันทึกในบัญชี โดยบันทึกรายการและจัดทำบัญชีต่อจากรายการเดิมที่หาไว้ หากไม่มีการบันทึกรายการใดๆ เลขหลังจบดุลครั้งหลังสุดของกิจการและเอกสารหลักฐานทางบัญชีไม่มีเลข ก็ให้ถืองบดุลนั้นเป็นหลักในการชำระบัญชี

2. ในกรณีที่เอกสารหลักฐานทางบัญชีไม่สมบูรณ์ เอกสารหลักฐานไม่ครบผู้ชำระบัญชีต้องหาวิธีการที่จะทำให้ข้อมูลนั้นๆต่อเนื่องกัน เพื่อใช้ในการจัดทำงบดุล เช่น การหาราคาคັນทุนของสินค้าคงเหลือวันสิ้นงวด โดยวิธีประมาณการอาจจะหาได้จากอัตรากำไรของปีก่อนๆ แล้วนำมาคำนวณต้นทุนขายของงวด และเอาจำนวนต้นทุนสินค้านี้ไว้ขายหักจากต้นทุนขาย จะได้ราคาสินค้าคงเหลือวันสิ้นงวด หรือรายการค่าใช้จ่ายหากกิจการนั้นๆมิได้มีการบันทึกไว้แต่ได้มีการดำเนินงานต่อมาหลังจากจบดุลครั้งสุดท้าย ผู้ชำระบัญชีอาจจะประมาณการจากค่าใช้จ่ายของปีก่อนๆ โดยเก็บยอดค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนประมาณ 2 ปีหรือ 3 ปี เพื่อเปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงของรายการค่าใช้จ่ายของแต่ละเดือน แล้วนำมาประมาณเป็นค่าใช้จ่ายของแต่ละเดือนที่กิจการนั้นๆมิได้บันทึกไว้

3. ข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ เช่น กรมสรรพากร ซึ่งเป็นผู้จัดเก็บภาษีการค้า ผู้ชำระบัญชีสามารถจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับยอดขายก่อนหักค่าใช้จ่ายจากรายการภาษีการค้านี้ หรือหากกิจการนั้นดำเนินกิจการส่งสินค้าออกก็อาจสอบถามจากกรมศุลกากรได้

การพิจารณางบดุลในที่ประชุม

กรณีที่งบดุลที่ผู้ชำระบัญชีจัดทำขึ้นนั้นมีข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ต้องอาศัยแหล่งข้อมูลอื่นหรือวิธีประมาณการ ซึ่งบางครั้งเอกสารต่าง ๆ ที่ยึดมาได้เพื่อการจัดทำงบดุลและการรวบรวมทรัพย์สินนั้นอาจจะมีข้อโต้แย้งจากกรณีที่จะไม่ยอมรับข้อมูลที่ได้จากเอกสารนั้น ๆ เช่น รายการขายสินค้าถ้าผู้ชำระบัญชีรวบรวมเอกสารได้ 10 รายการ แต่ที่ประชุมอาจจะถกกันบางรายการว่ามีได้เป็นรายได้ของกิจการแต่เป็นการฝากขายของผู้เป็นหุ้นส่วน โดยผู้เป็นหุ้นส่วนขออิมชื่อของห้างหุ้นส่วนทำการขายสินค้า หรือรายการค่าใช้จ่ายที่ผู้ชำระบัญชีจัดทำมานั้นมิใช่

เป็นค่าใช้จ่ายของกิจการ เนื่องจากผู้บริหารงานนำค่าใช้จ่ายส่วนตัวมาลงเป็นค่าใช้จ่ายของกิจการ หรือรายการเจ้าหน้าที่ผู้ชำระบัญชีเก็บตัวเลขจากสมุดบัญชีนั้น มีผู้คัดค้านไม่ยอมรับโดยอ้างว่าผู้เป็นเจ้าหน้าที่รายนี้อาจจะบันทึกรายการเอง ในฐานะเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการและอื่น ๆ เป็นต้น

ดังนั้นงบดุลที่ผู้ชำระบัญชีจัดทำขึ้นจึงต้องเสนอให้ผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนหรือสมาชิก ใ้พิจารณาอนุมัติ เพื่อป้องกันการโต้แย้งในภายหลัง ถ้าผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นคัดค้านรายการใด ผู้ชำระบัญชีจะต้องชี้แจงหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบรายการนั้น ๆ เพื่อให้ที่ประชุมตัดสินใจว่ารายการใดที่ควรยอมรับ หรือรายการใดที่จะต้องคัดค้าน หรือปรับปรุง เมื่อใดที่งบดุลในลักษณะที่เป็นที่ยอมรับของที่ประชุมแล้ว ผู้ชำระบัญชีจึงขอให้ที่ประชุมลงนามรับรองงบดุลฉบับนั้น แล้วนำงบดุลนั้นให้ผู้ตรวจสอบบัญชีตรวจสอบและรับรองรายการว่าถูกต้อง

ในกรณีที่ที่ประชุมไม่ยอมรับรับรองงบดุลหรือไม่มีผู้รับรองงบดุล ผู้ชำระบัญชีอาจจะขอถอนหมายตั้งผู้ชำระบัญชีได้ การถอนหมายตั้งผู้ชำระบัญชีอาจเป็นไปในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้ชำระบัญชีได้จัดทำงบดุลจากหลักฐานของกิจการนั้น ๆ แล้วและที่ประชุมโต้แย้งโดยไม่สามารถหาหลักฐานมาหักล้างกันได้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ชำระบัญชีจะรายงานต่อศาลว่าไม่สามารถปฏิบัติภารกิจต่อไปได้เนื่องจากที่ประชุมไม่ยอมรับรับรองงบดุล
2. ในกรณีที่ผู้ชำระบัญชีมีหมายนัดหรือออกหนังสือหรือโฆษณาให้ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นหรือสมาชิกให้มาประชุมเพื่อรับรองงบดุลที่ผู้ชำระบัญชีจัดทำขึ้น แต่ไม่มีผู้มาร่วมประชุมหรือมีผู้มาประชุมไม่ครบองค์ประชุมทำให้ไม่สามารถลงมติได้
3. กรณีที่ผู้ชำระบัญชีไม่ได้รับความร่วมมือในการรวบรวมติดตามสินทรัพย์จากผู้เป็นหุ้นส่วนหรือกรรมการ
4. ไม่สามารถติดตามสินทรัพย์ของกิจการนั้น ๆ ได้เพราะไม่มีเอกสารใด ๆ และไม่มีผู้มาขึ้นคำทวงหนี้เลข อีกทั้งผู้เป็นหุ้นส่วนหรือกรรมการก็มิได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการติดตามสินทรัพย์ของกิจการ
5. ผู้ร้องขอให้ชำระบัญชีและผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นสามารถตกลงกันได้ในเรื่องการแบ่งสินทรัพย์ และสามารถจะไปชำระบัญชีกันเองได้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ร้องอาจจะทำคำร้องถอนหมายตั้งผู้ชำระบัญชีได้ หากศาลมีคำสั่งถอนหมายตั้งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้ชำระบัญชีแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งงานนั้น ๆ คืนให้แก่ผู้จัดการหุ้นส่วนหรือกรรมการหรือผู้ร้องหรือโจทก์ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นไปดำเนินการกันเองต่อไป

การดำเนินการทางค้ำประกันทรัพย์สิน

เมื่อศาลมีคำสั่งแต่งตั้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้ชำระบัญชีแล้ว ผู้ชำระบัญชีจะดำเนินการในค้ำประกันทรัพย์สินดังนี้

1. มีหนังสือถึงศาลแห่งเพื่อขอขิมสำนวนของคดีที่ฟ้องหรือร้องขอให้เลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และให้ผู้ชำระบัญชีมาศึกษาถึงเรื่องราวของคดีว่ามีความเป็นมาอย่างไร เช่น ผู้ถูกชำระบัญชีประกอบกิจการประเภทใด มีความเป็นมาอย่างไรจึงได้มีการเลิกกิจการและชำระบัญชี และกิจการนั้น ๆ มีคดีติดค้างฟ้องร้องกันทางศาลหรือไม่ หากมีคดีติดค้างกันมาผู้ชำระบัญชีก็จะเป็นผู้ดำเนินการติดตามเรื่องราวต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้นไป

2. ศึกษาถึงจำนวนของผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นว่ามีผู้ใดบ้างที่ทยอยถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วน มีใครที่ลาออกไปแล้ว และปัจจุบันมีผู้ใดเป็นคณะผู้บริหารงาน ทั้งนี้เพราะกิจการนั้น ๆ อาจจะมีผู้บริหารงานมาแล้วหลายชุดและแต่ละชุดอาจจะมีคดีฟ้องร้องหรือติดค้าง ซึ่งผู้บริหารงานชุดใหม่เข้ามาอาจจะไม่ทราบเรื่อง หรือปัญหาที่ผู้บริหารชุดก่อนได้ก่อไว้ซึ่งอาจจะมีผลมาถึงผู้บริหารในชุดปัจจุบัน หากมีกรณีเช่นนี้ผู้ชำระบัญชีจะต้องเป็นผู้สืบเสาะกิจการงานหรือปัญหาของกิจการนั้น ๆ จึงจำเป็นที่จะต้องทราบถึงประวัติของกิจการนั้น ๆ ด้วย ซึ่งจะช่วยให้ผู้ชำระบัญชีสามารถเรียกผู้บริหารงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจการมาสอบถามเกี่ยวกับวิธจัดการธุรกิจ จำนวนหุ้น จำนวนหนี้สินทรัพย์สินและการดำเนินงานที่ยังค้างอยู่เป็นต้น เพราะในบางกรณีสินทรัพย์ของกิจการอาจจะถูกบุคคลอื่นนำไปครอบครองในระหว่างที่มีการฟ้องร้องหรือร้องขอให้ศาลสั่งเลิกกิจการ เนื่องจากช่วงระยะเวลาที่ดำเนินการทางค้ำประกันศาลอาจจะใช้ระยะเวลาอันนานเป็นเดือน ฉะนั้นสินทรัพย์ของกิจการอาจจะถูกทอดทิ้งหรือไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลควบคุมอย่างใกล้ชิด ตัวอย่างเช่น กติบางกติกหลังจากผู้เป็นหุ้นส่วนตกลงเลิกห้างหุ้นส่วนกันแล้วได้ปิดกิจการโดยปราศจากผู้ควบคุมดูแลทรัพย์สิน เมื่อผู้ชำระบัญชีไปดูสถานที่เพื่อตรวจสอบสภาพของอาคารทรัพย์สินภายในปรากฏว่าทรัพย์สินและอุปกรณ์ต่าง ๆ ถูกงัดหรือชำรุดและซาทหายไประมาเป็นจำนวนมาก ซึ่งสภาพของความเสียหายเหล่านี้จะเป็นผลเสียต่อการรวบรวมทรัพย์สินหรือในกรณีที่กิจการนั้น ๆ จะต้องได้รับผลประโยชน์เป็นรายวัน รายเดือน หรือรายปี ผู้ชำระบัญชีเมื่อได้รับทราบแล้วถ้าเห็นว่ากิจการจะได้รับผลประโยชน์ไปอีกเป็นเวลานาน ก็อาจจะพิจารณาว่าสิทธิเหล่านั้นออกขายทอดตลาดก็ได้

3. ผู้ชำระบัญชีจะมีหนังสือถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการติดตามสินทรัพย์ของกิจการที่ถูกชำระบัญชีเพื่อสอบถามและให้ส่งมอบทรัพย์สินเหล่านั้น ซึ่งข้อซักถามที่มักจะทำมาใช้คือ

3.1 กิจการที่ถูกชำระบัญชีมีประกอบธุรกิจอะไร ใช้ชื่อของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทว่าอย่างไร ประกอบธุรกิจในต่างประเทศด้วยหรือไม่ มีหุ้นส่วนในหรือนอกประเทศหรือไม่

3.2 ราชชื่อและที่อยู่ของผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น

3.3 มีหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นที่ออกไปแล้วหรือไม่และออกเมื่อใดเพราะเหตุใด

3.4 การเข้าเป็นหุ้นส่วนมีหลักฐานอย่างไรและได้จดทะเบียนหรือไม่

3.5 กิจการที่ถูกชำระบัญชีมีเคยเข้าเป็นหุ้นส่วนกับใครบ้างหรือไม่ หากเคยเข้าเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นในบริษัทอื่น ปัจจุบันยังถือหุ้นอยู่หรือได้ลาออกไปแล้วเมื่อใดและเพราะเหตุใด

3.6 เมื่อเริ่มประกอบธุรกิจ กิจการมีจำนวนสินทรัพย์เป็นทุนเท่าไร

3.7 ใ้ฝากทรัพย์สินของกิจการไว้กับผู้ใดบ้างหรือไม่

3.8 สินทรัพย์ของกิจการได้นำไปฝากจำนำ หรือจำนอง หรือนำไปเป็นประกันไว้กับผู้ใดบ้างหรือไม่ มีกำหนดใด่ตอนเมื่อใด

3.9 สินทรัพย์ของบุคคลอื่นที่อยู่ในความครอบครองของกิจการที่ถูกชำระบัญชีมีหรือไม่

3.10 ทรายางเครื่องหมายของกิจการ สมุดบัญชีและหลักฐานแห่งหนึ่งซึ่งผู้ถูกชำระบัญชีมีสิทธิที่จะเรียกข้อมืออยู่บ้างหรือไม่

3.11 กิจการได้ทำบัญชีไว้จนถึงวันที่เท่าใด

3.12 มีหนี้สินประมาณเท่าใด เจ้าหนี้ต่างประเทศมีหรือไม่ ถ้ามีมีกี่รายเป็นจำนวนเงินเท่าไร

3.13 มีลูกหนี้ตลอดจนสิทธิและทรัพย์สินที่จะได้รับจากบุคคลอื่นหรือไม่จำนวนเท่าใด

3.14 กิจการที่ถูกชำระบัญชีมีสัญญาที่จะต้องปฏิบัติกับผู้ใดไว้อย่างไรบ้างหรือไม่ มีกำหนดเวลาอย่างไร

3.15 มีคดีค้างศาลหรือถูกยึดทรัพย์สินในคดีแห่งบ้างหรือไม่

3.16 มีเงินสดคงเหลือจำนวนเท่าใดและผู้ใดที่รับผิดชอบเงินคงเหลือจำนวนดังกล่าวและมีเงินคงเหลืออยู่ในธนาคารหรือไม่

3.17 หลังจากมีการตกลงให้เลิกกิจการหรือขณะดำเนินการทางศาลเพื่อขอให้เลิกกิจการและชำระบัญชี โควมีการชำระหนี้ให้แก่ใครไปบ้างที่ยังมิได้มีการบันทึกลงในบัญชีและมีหลักฐานอะไรบ้าง

3.18 โควมีการทวงหนี้ผู้ใดไปบ้างแล้วและได้ผลประการใด

3.19 มีการฟ้องร้องคดีอยู่หรือไม่ คดีที่ฟ้องร้องสิ้นสุดเมื่อใด

3.20 หรืออื่น ๆ

เมื่อผู้ชำระบัญชีสอบถามบุคคลที่เกี่ยวข้องในการที่จะติดตามสินทรัพย์ของกิจการที่ถูกชำระบัญชีแล้ว ก็จะทำเนื่การติดตามสินทรัพย์เหล่านั้นตามวิธีการที่เห็นสมควร หากมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินคดีกันทางศาล ผู้ชำระบัญชีก็สามารถดำเนินการไต่สวนที่โดยจ้างทนายความให้ดำเนินการ แต่ในทางปฏิบัติมักจะปรึกษาหารือกับผู้เป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นโดยเรียกประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นเพื่อขอความเห็นทั้งนี้ก็เพื่อความสมจริตใจของผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น เพราะการดำเนินคดีทางศาลนี้จะต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล ค่าจ้างทนายความและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นเงินจำนวนมาก จึงต้องได้รับความยินยอมจากผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น

นอกจากนี้ผู้ชำระบัญชีอาจจะปรึกษาในที่ประชุมเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ เช่น ลูกหนี้ขอผ่อนชำระหนี้โดยขอคดอกเบื้อ หรือลูกหนี้บางรายไม่สามารถติดตามได้จะตัดเป็นหนี้สูญหรือไม่ ซึ่งเหตุการณ์บางอย่างจะต้องให้ที่ประชุมลงมติ ผู้ชำระบัญชีจึงควรเรียกประชุมใหญ่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น

การเรียกให้เจ้าหนี้ยื่นคำทวงหนี้และการชำระหนี้

เมื่อผู้ชำระบัญชีได้ออกประกาศเรื่องการชำระบัญชีและให้บรรดาเจ้าหนี้อื่นยื่นคำทวงหนี้ภายในกำหนดเวลา 1 เดือน ผู้เป็นเจ้าหนี้จะต้องมายื่นคำทวงหนี้ที่งานกำกับความ สำนักงานเลขานุการกรม กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม ตามแบบ ซ.4 โดยไม่มีการเสียค่าธรรมเนียมใดๆทั้งสิ้น

1. การพิจารณาคำทวงหนี้

ผู้ชำระบัญชีจะมีหนังสือหรือหมายนัดให้ผู้ที่ยื่นคำทวงหนี้มาให้การสอบสวนและยื่นหลักฐานแห่งหนี้ ซึ่งหนี้ที่ผู้ชำระบัญชีจะปฏิเสธได้แก่

1.1 หนี้ที่ขอรับชำระไม่ได้ เช่น

1.1.1 หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี เช่น หนี้ที่เกิดจากการพนัน หนี้ที่เกิดจากการจ้างฆ่าคน ฯลฯ

1.1.2 หนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีกันไม่ได้ เช่น หนี้ที่มีใ้ทำหนังสือและจดทะเบียนก่อนพนักงานเจ้าหน้าที่ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องกระทำหรือหนี้ที่ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดเป็นสำคัญ เช่น การซื้อขายสงฆ์หรือสัตว์ กฎหมายกำหนดว่าจะต้องจดทะเบียนก่อนเจ้าหน้าที่ หรือ การกู้ยืมเงินเกิน 50 บาท การซื้อขายสงฆ์หรือสัตว์ตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป จะต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบ

1.1.3 หนี้ที่ขาดอายุความ เช่น เชื้อมีอายุความเรียกร้อง 1 ปี การซื้อขายโดยทั่วไปมีอายุความ 2 ปี หรือตั๋วเงินมีอายุความ 3 ปี

1.1.4 หนี้ที่เกิดจากการสมยอมกัน โดยความเป็นจริงแล้วไม่มีหนี้ต่อกัน เช่น บุ้นส่วนที่มีอำนาจในการจัดการงานของห้างหุ้นส่วนผู้หนึ่ง ทราบว่ากิจการจะต้องถูกชำระบัญชีในเวลาอันใกล้ ก็อาจจะทำเป็นสัญญากู้ยืมไว้ให้บุคคลภายนอก เพื่อที่จะนำสัญญานี้มาขึ้นทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชี

1.2 หนี้ที่ขอรับชำระหนี้ได้ นอกจากหนี้ที่ขอรับชำระไม่ได้แล้ว ก็จะมีจัดเข้าเป็นประเภทหนี้ที่รับชำระได้ ไม่ว่าหนี้นั้นจะครบกำหนดหรือไม่ก็ตาม หรือจะเป็นหนี้ที่มีเงื่อนไขหรือหนี้ที่กำหนดจำนวนที่แน่นอนไม่ได้ ซึ่งแยกหนี้ที่อาจขอรับชำระได้ดังนี้

1.2.1 หนี้ที่กำหนดจำนวนได้แน่นอน เช่น หนี้ตามสัญญา หนี้คำสั่งซื้อสินค้า คำจ้าง คำเช่า คำภาษีอากร เป็นต้น

1.2.2 หนี้ที่กำหนดจำนวนไม่ได้แน่นอน หมายถึงหนี้ที่ยังกำหนดจำนวนให้แน่นอนไม่ได้ แต่พอจะประมาณได้ว่าเป็นจำนวนเท่าไร เช่น หนี้ค่าสินไหมทดแทนฐานผิดสัญญา หรือ ค่าสินไหมทดแทนกรณีละเมิด เช่น นายคำทำสัญญาซื้อขายสินค้าให้บริษัท ก. จำกัด ต่อมา นายคำไม่ยอมขายสินค้าให้บริษัท ก. ซึ่งผลเสียหายที่เกิดขึ้น บริษัท ก. อาจประมาณได้ว่าเป็นจำนวนเท่าไร ในการที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนฐานผิดสัญญา หรือกรณีที่ห้างหุ้นส่วน ข. ใกล้เคียงเลิกแบบสินค้าของบริษัท จ. เช่นนี้ บริษัท จ. สามารถเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากห้างหุ้นส่วน ข. ได้ในฐานะละเมิด

1.2.3 หนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือหนี้ที่มีเงื่อนไข ถือว่าถึงกำหนดชำระ

และสามารถยื่นคำทวงหนี้ได้ เพราะหากมีให้อื่นคำทวงหนี้ก็อาจจะทำให้เจ้านี้เสียสิทธิในการที่จะได้รับชำระหนี้จำนวนนั้น เพราะหากเงื่อนไขหรือข้อกำหนดการชำระหนี้มีนานกว่าช่วงเวลาเสร็จการชำระบัญชี ก็จะทำให้เจ้านี้เสียสิทธิไป แต่การชำระหนี้ให้แก่เจ้านี้ที่มีเงื่อนไขนั้นก็ควรให้เป็นไปตามสัญญา หรือข้อตกลงนั้นๆ ด้วย โดยที่ฝ่ายที่ถูกชำระบัญชีก็ไม่เสียเปรียบ

1.2.4 ถูกหนี้ร่วม ผู้ที่เป็นถูกหนี้ร่วมกับห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดที่ถูกชำระบัญชีนั้นสามารถยื่นคำทวงหนี้ได้ เพราะผู้ที่เป็นถูกหนี้ร่วมนี้จะต้องร่วมรับผิดชอบในการชำระหนี้ (ในจำนวนเต็มหรือตามส่วนที่เป็นภาระหนี้จำนวนนั้นๆ) ให้กับเจ้านี้ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดที่ถูกชำระบัญชีนั้น แต่ถ้าเจ้านี้ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด ได้ยื่นคำทวงหนี้ในจำนวนเต็ม ผู้ที่เป็นถูกหนี้ร่วมก็ไม่มีสิทธิในการที่จะยื่นคำทวงหนี้อีกส่วนหนึ่งได้

2. ระยะเวลาการยื่นคำทวงหนี้

ตามประกาศของผู้ชำระบัญชีได้กำหนดระยะเวลาของการยื่นคำทวงหนี้ไว้ภายใน

1 เดือน หากมีผู้มายื่นคำทวงหนี้ภายหลังจากระยะเวลาที่กำหนดไปแล้ว ผู้ชำระบัญชีไม่มีอำนาจที่จะไปตัดสิทธิในการขอรับชำระหนี้ ทั้งนี้เพราะพระราชบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มิได้บัญญัติไว้ ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายล้มละลายที่บัญญัติว่า ถ้าเจ้านี้ไม่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลา ก็เป็นอันหมดสิทธิที่จะได้รับการชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย แม้เป็นเจ้านี้ตามคำพิพากษาก็ตาม แต่หนี้จำนวนนั้นก็ยังไม่ระงับสิ้นไปยังอาจเรียกร้องกันทางศาลได้ ถ้ามีผู้กำกับประกันในจำนวนหนี้หนี้ซึ่งก็ยังคงรับผิดชอบอยู่

3. การสอบสวนเจ้านี้

ผู้ชำระบัญชีจะเตรียมรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับเจ้านี้แต่ละราย เท่าที่เอกสารของกิจการนั้นๆจะมี เพื่อใช้ในการสอบสวนเจ้านี้เพื่อให้ได้ความเป็นจริงแห่งหนี้จำนวนนั้น ข้อมูลเหล่านี้ได้แก่ หลักฐานแห่งการเป็นหนี้ ผู้ชำระบัญชีจะตรวจดูว่าผู้ที่ยื่นคำทวงหนี้มานั้นยื่นในจำนวนที่ตรงกับหลักฐานของกิจการหรือไม่ หากมีข้อไม่ตรงกันผู้ชำระบัญชีจะต้องสอบถามและหาหลักฐานเพื่อยืนยันข้อศ เช่น ตรวจดูในสมุดเงินสด หรือยอดเงินในธนาคารว่ามีการจ่ายชำระให้เจ้านี้รายนี้ไปแล้วหรือไม่ หรือจำนวนเงินที่เป็นหนี้หนี้กิจการได้รับมาเป็นเงินตามหนี้หนี้จริงหรือไม่

กรณีที่มีเจ้าหน้าที่อื่นคำทวงหนี้มา แต่ในสัญญาบัญชีหรือเอกสารภายในของกิจการไม่ปรากฏว่ามีหนี้จำนวนนั้นๆอยู่ ผู้ชำระบัญชีจะต้องสอบถามผู้จัดการ หรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับด้านการเงินว่าเคยมีหนี้สินจำนวนที่มีผู้อื่นคำทวงหนี้มานี้หรือไม่ หากเป็นหนี้จริง เป็นหนี้ค่าอะไร มีหลักฐานใบบ้าง หากผู้ชำระบัญชีไม่สามารถจัดหาผู้ใดมายืนยันขอกเจ้าหน้าที่รายนี้ได้ (กรณีที่ผู้จัดการหรือผู้บริหารงานกิจการที่ถูกชำระบัญชีหลบหนีไปหมด) ผู้ชำระบัญชีจะต้องยอมรับหนี้จำนวนนั้น หากเอกสารและข้อมูลที่เจ้าหน้าที่รายนี้ยื่นมาผูกมัดกิจการนี้ว่าเป็นลูกหนี้อยู่จริงทั้งๆที่สัญญาบัญชีหรือเอกสารอื่นของกิจการก็ไม่ปรากฏ

ผู้ชำระบัญชีจะต้องเตรียมและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่แต่ละรายกับแบบคำทวงหนี้ (ช.4) แล้วทำหนังสือถึงบรรดาผู้ที่อื่นคำทวงหนี้ให้มารับการสอบสวน ซึ่งผู้ชำระบัญชีมักจะสอบถามเกี่ยวกับ

3.1 ความเกี่ยวพันระหว่างเจ้าหน้าที่กับลูกหนี้ เช่น รู้จักกันหรือไม่ ก่อนนี้เคยให้กู้ยืมเงินกัน หรือเป็นหนี้ค่าอะไรกันบ้างหรือไม่

3.2 หนี้จำนวนที่อื่นคำทวงหนี้มานี้ มีใครเป็นผู้แนะนำหรือมีใครรู้เห็นบ้าง หนี้จำนวนนี้มีอะไรเป็นหลักฐานและทำกันที่ไหนเมื่อไร เช่น หนังสือสัญญากู้ยืมมีคอกเบี้ยหรือไม่ คัดอัตราเท่าไร ได้เคยทวงถามให้ใช้หนี้กันหรือไม่ และปรากฏผลการทวงถามเป็นประการใด

3.3 หนี้รายนี้มีอะไรเป็นหลักประกันบ้างหรือไม่ หากไม่มีหลักประกันเพราะเหตุใดจึงไม่เรียกหลักประกันไว้ หรือมีผู้กำกับประกันลูกหนี้

3.4 ในบัญชีของกิจการที่ถูกชำระบัญชีมีเจ้าหน้าที่ราย และมีเจ้าหน้าที่อื่นคำทวงหนี้มาที่ราย สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ไม่ปรากฏในบัญชีจะต้องสอบถามผู้จัดการหรือற்றுญิกว่า เพราะเหตุใดจึงไม่ปรากฏในสัญญาบัญชี

3.5 เคยฟ้องคดีเกี่ยวกับหนี้รายนี้หรือไม่ เพราะเหตุใด และใครมอบให้ใครรับชำระหนี้รายนี้แทน

3.6 สอบถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงอย่างอื่นที่เกี่ยวกับหนี้ตามสมควร การสอบสวนเจ้าหน้าที่แต่ละรายนั้น ผู้ชำระบัญชีจะต้องสอบถามโดยใช้ข้อซักถามล่อหลอกให้ผู้อื่นคำทวงหนี้นั้นบอกความจริง และอาจจะสอบถามจากพยานบุคคลอื่น ที่กล่าวหากถึงถึงกัน และหลังจากการสอบสวนผู้อื่นคำทวงหนี้ และตรวจหลักฐานที่อื่นมาแล้ว ผู้ชำระบัญชีจะทำความเข้าใจเห็นเสมอผู้บังคับบัญชาว่า เจ้าหน้าที่รายนั้นๆควรจะได้รับชำระหนี้ จำนวนเท่าใด หากผู้อื่นคำทวงหนี้รายใดถูก

ปฏิเสธค่าทวงหนี้ หรือจำนวนที่ยื่นขอทวงหนี้มานั้น ผู้ชำระบัญชีตอบรับหนี้ไม่เต็มตามจำนวนที่
 ขอมมา ผู้ที่ยื่นค่าทวงหนี้รายนั้นๆสามารถจะดำเนินการฟ้องร้องทางศาลได้ สำหรับเจ้าหนี้บาง
 รายมีขอที่คนเป็นทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ ผู้ชำระบัญชีก็จะดำเนินการหักกลบลบหนี้ให้

4. ประเภทของเจ้าหนี้

ในการชำระบัญชีจะแยกเจ้าหนี้ออกเป็น 2 ประเภทคือ เจ้าหนี้ที่ยื่นค่าทวงหนี้และ
 เจ้าหนี้ที่มีใคอื่นค่าทวงหนี้

เจ้าหนี้ที่ยื่นค่าทวงหนี้ แบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

4.1 เจ้าหนี้มีบุริมสิทธิ หมายถึง เจ้าหนี้ที่มีสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สิน
 ของลูกหนี้ก่อนเจ้าหนี้สามัญ ซึ่งเจ้าหนี้มีบุริมสิทธิเหล่านี้แยกบุริมสิทธิออกตามมูลหนี้แต่ละประ-
 เภท ดังนี้

4.1.1 บุริมสิทธิสามัญ ถ้าบุคคลใดเป็นเจ้าหนี้ในมูลหนี้ดังต่อไปนี้ บุคคลผู้นั้น
 มีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้ดังนี้

ค่าใช้จ่าอยู่ที่ผู้เป็นเจ้าหนี้ได้จ่ายไปเพื่อประโยชน์โดยส่วนรวมของ
 ผู้เป็นเจ้าหนี้ทั้งหมด เช่น ค่าใช้จ่าในการชำระบัญชีหรือการเฉลี่ยทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือ
 ค่าใช้จ่าที่เกี่ยวเนื่องกับการรักษาทรัพย์สินของลูกหนี้

ค่าใช้จ่าในการทำศพของลูกหนี้ ซึ่งผู้เป็นเจ้าหนี้ได้จ่ายไปตามสม-
 ภารแห่งฐานะของลูกหนี้

ค่าภาษีอากร เช่น ค่าภาษีอากรในที่กินทรัพย์สินหรือค่าภาษีอากร
 อื่นๆที่ลูกหนี้อ้างค้างชำระในปัจจุบัน และก่อนนั้นขึ้นไปอีกหนึ่งปี

ค่าจ้างพนักงานหรือคนรับใช้ ที่ได้จ่ายไปเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นทำ
 การงานให้แก่ลูกหนี้ ซึ่งค่าจ้างจะจ่ายให้โดยนับถอยหลังขึ้นไปสี่เดือน แต่ไม่ให้เกิน 300 บาท
 ต่อพนักงาน 1 คน หรือคนรับใช้ 1 คน และสำหรับค่าจ้างคนงานนั้นให้นับถอยหลังขึ้นไป 2 เดือน
 แต่ไม่ให้เกิน 150 บาท ต่อคนงาน 1 คน

ค่าเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นประจำวัน ซึ่งลูกหนี้อ้างค้างชำระอยู่
 นับถอยหลังขึ้นไปหกเดือน เช่น ค่าอาหาร เครื่องดื่ม โคมไฟ หิน ถ่าน อันจำเป็นเพื่อการ

ครองชีพของลูกหนี้ และบุคคลในครอบครัวซึ่งอยู่กับลูกหนี้ในอันที่จะต้องอุปการะกับทั้งคนรับใช้ของลูกหนี้ด้วย

4.1.2 บุริมสิทธิพิเศษ เป็นบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินเฉพาะอย่างของลูกหนี้ ซึ่งแยกออกได้เป็น

4.1.2.1 บุริมสิทธิเหนือสังหาริมทรัพย์ ซึ่งหมายถึงผู้เป็นเจ้าของนี้จะมีบุริมสิทธิในการที่จะได้รับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้รายอื่นๆในสังหาริมทรัพย์ของลูกหนี้ เช่น

การให้เช่าที่ดิน การให้เช่าโรงเรือน หรือการให้เช่าที่พักอาศัยในโรงแรม ผู้ให้เช่าย่อมจะมีบุริมสิทธิในการที่จะรับชำระหนี้จากลูกหนี้เหนือสังหาริมทรัพย์ของผู้เช่าที่นำเข้ามาไว้ในที่ดิน หรืออาคารโรงเรือนของผู้ให้เช่า โดยผู้ให้เช่าสามารถที่จะยึดหน่วงทรัพย์สินเหล่านั้นไว้ในลักษณะเช่นเดียวกับ จำนนำก็ได้

บุริมสิทธิที่เกิดจากคำรับชงของไต่ถาม คำระวาง คำหาหนะ ในการรับชงคนโดยสารหรือสิ่งของและเครื่องเคตมทางทั้งหมดที่อยู่ในความครอบครองของผู้ขนส่ง

บุริมสิทธิที่เกิดจากการรักษาสังหาริมทรัพย์นั้น เช่น เจ้าช่อง โภคังสินค้าย่อมจะมีบุริมสิทธิในการที่จะรับชำระหนี้จากผู้ฝากสิ่งของให้รักษาก่อนเจ้าหนี้รายอื่นๆในสินค้านั้นที่ตนรับฝาก

บุริมสิทธิที่เกิดจากการซื้อขายสังหาริมทรัพย์ ไต่รวมถึงคอกเบื้อในราคานั้นด้วย และบุริมสิทธินั้นจะมีเหนือสังหาริมทรัพย์นั้น

บุริมสิทธิที่เกิดจากการขายเมล็ดพันธุ์ พันธุ์ไม้ หรือปื้อ ผู้ขายจะมีบุริมสิทธิเหนือคอกผลที่เกิดขึ้นจากการขายสิ่งเหล่านั้นให้ผู้ซื้อ ทั้งนี้จะมีกำหนดเวลาใน 1 ปี นับแต่เวลาที่ผู้ซื้อเข้ามาใช้

บุริมสิทธิที่เกิดจากค่าแรงงาน ถ้าเป็นค่าจ้างเพื่อการบริการก็ให้นับถอยหลังขึ้นไป 1 ปี แต่ถ้าเป็นค่าจ้างเพื่อการอุตสาหกรรมให้นับถอยหลังขึ้นไป 3 เดือน ซึ่งบุริมสิทธิที่เกิดจากการรับจ้างนี้จะมีเหนือคอกผล หรือสิ่งของที่ประคิษฐขึ้นอันเกิดจากแรงงานของบุคคลนั้น

4.1.2.2 บุริมสิทธิเหนือสังหาริมทรัพย์ หากมีหนี้สินที่เกิดจากมูลหนี้ดังกล่าวต่อไปนี้ ผู้เป็นเจ้าของย่อมมีบุริมสิทธิเหนือสังหาริมทรัพย์ เฉพาะอย่างของลูกหนี้ดังนี้

บุริมสิทธิที่เกิดจากการรักษาสงหาริมทรัพย์นั้น เช่น นายคำรับจ้างดูแลบ้านให้นายเชียวในการนี้มีค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ที่เป็นค่าใช้จ่ายขณะดูแลบ้าน ค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาบ้านจะมีบุริมสิทธิเหนือบ้านที่ดูแลหลังนั้นก่อนเจ้าหนี้รายอื่นๆ

บุริมสิทธิที่เกิดจากการจ้างทำของที่เป็นการทำงานบนอสังหาริมทรัพย์นั้น เช่น ค่าจ้างผู้ก่อสร้าง สถาปนิก หรือผู้รับจ้างใดทำลงบนอสังหาริมทรัพย์ของลูกหนี้ บุริมสิทธิย่อมมีเหนืออสังหาริมทรัพย์สิ่งนั้น

อนึ่งบุริมสิทธินี้จะเกิดขึ้นต่อเมื่ออสังหาริมทรัพย์นั้นมีราคาเพิ่มขึ้นในปัจจุบันเพราะการงานที่ใดทำขึ้นบนอสังหาริมทรัพย์นั้น และบุริมสิทธิจะมีเพียงเหนือราคาที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น

ลำดับแห่งบุริมสิทธิ บุริมสิทธิสามัญให้เรียงลำดับก่อนหลังตามเจ้าหนี้มีบุริมสิทธิ ถ้าบุริมสิทธิสามัญแย้งกับบุริมสิทธิพิเศษ ให้บุริมสิทธิพิเศษเป็นลำดับก่อนบุริมสิทธิสามัญยกเว้นบุริมสิทธิสามัญที่เกิดจากการใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ร่วมกันของเจ้าหนี้ให้อู่ในลำดับก่อน

4.2 เจ้าหนี้จำนำ จำนอง ความหมายของคำว่า "จำนำ" คือสัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่าผู้จำนำ ส่งมอบสังหาริมทรัพย์สิ่งหนึ่งให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้รับจำนำ ไว้เพื่อเป็นประกันให้ผู้จำนำมาชำระหนี้ เจ้าหนี้ประเภทนี้จะมีสิทธิในการยึดหน่วงทรัพย์สินที่นำมาเป็นหลักประกัน หากผู้จำนำไม่ปฏิบัติตามสัญญา

ความหมายของคำว่า "จำนอง" คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่า ผู้จำนอง เอาทรัพย์สินมาจดทะเบียนการจำนองไว้ให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้รับจำนอง เป็นประกันการชำระหนี้ โดยไม่ได้ส่งมอบทรัพย์สินให้แก่ผู้รับจำนอง ถ้าในสัญญาจำนองกำหนดระยะเวลาได้ก่อน หากลูกหนี้ไม่สามารถจะไต่ถอนการจำนองได้ ผู้รับจำนองก็จะร้องต่อศาลขอให้บังคับจำนอง โดยนำทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาด ซึ่งผู้รับจำนองก็จะเป็นผู้มีสิทธิที่จะรับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ขายทอดตลาดนี้ก่อนเจ้าหนี้รายอื่นๆ

4.3 เจ้าหนี้สามัญ หมายถึงเจ้าหนี้ที่ไม่มีบุริมสิทธิใดๆและไม่มีหลักประกันใดๆจากลูกหนี้ ที่จะสิทธิพิเศษในการที่จะขอรับชำระหนี้จากสินทรัพย์ของลูกหนี้ ฉะนั้นเจ้าหนี้สามัญก็จะได้รับชำระหนี้จากสินทรัพย์ต่างๆไปของลูกหนี้ที่เป็นอันดับภายหลังจากเจ้าหนี้อื่นๆ

เจ้าหนี้ที่มีไต่ถอนค่าทวงหนี้ เจ้าหนี้ประเภทนี้ผู้ชำระบัญชีจะตรวจพบได้จากสมุดบัญชี

และเอกสารอื่นที่ระบุว่ากิจการที่ถูกชำระบัญชีเป็นหนี้คู่จำนวนเท่าไร เจ้าหนี้ประเภทนี้แม้จะมีสิทธิ์ยื่นคำทวงหนี้ก็ตาม ผู้ชำระบัญชีจะต้องแจ้งไปยังเจ้าหนี้เพื่อให้มาขึ้นคำทวงหนี้ โดยส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ หากเจ้าหนี้เหล่านี้ไม่มาขึ้นคำทวงหนี้ตามหนังสือที่แจ้งไปและในกรณีที่ ไม่ปรากฏที่อยู่ของเจ้าหนี้ ผู้ชำระบัญชีจะต้องนำเงินเท่าจำนวนที่เป็นหนี้ไปวางทรัพย์สินไว้ที่สำนักงานวางทรัพย์สินกลางสำหรับกรุงเทพมหานคร และสำนักงานวางทรัพย์สินภูมิภาค และสำนักงานวางทรัพย์สินประจำศาลจังหวัดแล้วแต่กรณี การนำเงินไปวางทรัพย์สินเพื่อให้เจ้าหนี้มารับชำระหนี้ นั้นนอกจากจะเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว ยังช่วยให้ดอกเบี้ยที่จะต้องจ่ายชำระให้เจ้าหนี้ ในช่วงเวลาที่เจ้าหนี้ยังไม่มารับชำระหนี้หยุดลง เพราะกฎหมายได้ให้ประโยชน์ไว้ต่อผู้วางทรัพย์สิน และนอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้ชำระบัญชีไม่ต้องประสบปัญหาต้องรับผิดชอบในภายหลังหากเจ้าหนี้เหล่านี้มาขึ้นคำทวงหนี้ภายหลัง

เจ้าหนี้ที่ขึ้นฟ้องร้องทางศาล ในกรณีที่ยังเป็นความก้ำกึ่งอยู่ ผู้ชำระบัญชีสมควรที่จะสำรองเงินส่วนหนึ่งไว้เพื่อการแพคคี ซึ่งจะต้องจ่ายให้ฝ่ายชนะความ และเงินจำนวนที่ก้ำกึ่งนี้ จะแสดงในรายการค่าใช้จ่ายที่อาจจะมีในภายหน้าในบัญชีส่วนแบ่ง

5. การจ่ายชำระเจ้าหนี้ภายนอก

เมื่อผู้ชำระบัญชีรวบรวมสินทรัพย์ของกิจการที่ถูกชำระบัญชีไว้จำนวนที่มากพอที่จะจ่ายชำระให้เจ้าหนี้ได้แล้ว ก็จะจ่ายชำระหนี้โดยจัดทำบัญชีส่วนแบ่งและจ่ายตามลำดับการชำระหนี้ดังนี้

5.1 เจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิพิเศษและเจ้าหนี้บุริมสิทธิสามัญ โดยลำดับ

5.2 เจ้าหนี้ที่เกิดจากการจำนำ จำนอง

5.3 เจ้าหนี้สามัญ

เจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิพิเศษและเจ้าหนี้บุริมสิทธิสามัญ จะจัดลำดับการจ่ายชำระหนี้ให้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยบุริมสิทธิซึ่งจะมีสิทธิรับชำระหนี้จากสินทรัพย์ที่ผู้ชำระบัญชีรวบรวมมาได้ ก่อนเจ้าหนี้รายอื่นๆ

เจ้าหนี้ที่เกิดจากการจำนำ เจ้าหนี้ประเภทจำนำจะมีบุริมสิทธิในการรับชำระหนี้ ก่อนเจ้าหนี้รายอื่นๆก็เฉพาะจากการไต่ทรัพย์สินนั้น หากผู้ชำระบัญชีไม่ไปไต่ทรัพย์สินนั้นภายในกำหนดเวลาหรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่ไต่ทำกันไว้ผู้ที่รับจำนำก็มีสิทธิที่จะยึดทรัพย์สินนั้นไว้ ซึ่งผู้ชำระ

บัญชีสามารถจะเลือกได้ว่า จะไถ่ทรัพย์สินนั้น หรือจะปล่อยให้ทรัพย์สินจำนวนนั้นหลุดเพราะทรัพย์สินนั้นเป็นหลักประกันการชำระหนี้อยู่แล้ว สำหรับทรัพย์สินที่ผู้รับจำนำยึดไว้ นั้น จะต้องนำออกขายทอดตลาด โดยผู้รับจำนำต้องบอกกล่าวไปยังผู้จำนำให้ทราบว่า ทรัพย์สินนั้นจะขายเมื่อใดที่ไหน และเมื่อขายทอดตลาดแล้ว ใ้ราคาไม่เท่ากับที่รับจำนำ ผู้รับจำนำมีสิทธิที่จะเรียกให้ผู้จำนำชำระเงินให้ครบจำนวนที่จำนำไว้ แต่ถ้าการขายทอดตลาดนั้น ใ้ราคาสูงกว่าจำนวนเงินที่รับจำนำ ผู้รับจำนำจะต้องจ่ายส่วนที่เกินคืนให้แก่ผู้จำนำ และหากมีค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดก็ให้ผู้รับจำนำหักเอาจากเงินส่วนที่เกิน หรือบวกเป็นค่าใช้จ่ายให้ผู้จำนำต้องชดเชย กรณีขายใ้ราคาต่ำกว่าจำนวนเงินที่จำนำ

เจ้าหน้าที่ที่เกิดจากการจำนอง เจ้าหน้าที่ประเภทนี้จะมีสิทธิไ้รับชำระหนี้ก็เฉพาะจากทรัพย์สินที่จำนอง และถ้าหากผู้จำนองนำทรัพย์สินที่คิดจำนองนี้ไปจำนองกับเจ้าหน้าที่รายอื่นอีก ก็สามารถทำได้และเจ้าหน้าที่ผู้รับจำนองก็จะไ้รับชำระหนี้เรียงตามลำดับก่อนหลัง ถ้าการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองไว้ ใ้ราคาต่ำกว่าจำนวนที่คิดจำนอง ผู้รับจำนองต้องรับส่วนที่ขาดนั้น หลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว แต่ถ้าราคาที่ยขายนั้นสูงกว่าจำนวนเงินที่จำนอง ส่วนที่เกินหลังจากหักค่าใช้จ่ายในการขายแล้ว ต้องส่งคืนให้ผู้จำนอง

อนึ่งหากสัญญาจำนองนั้น ใ้ทำสัญญาต่อท้ายไว้ โดยให้ผู้จำนองรับผิดชอบต่อส่วนที่ขาดในการขายทอดตลาด โดยผู้จำนองยินยอมเช่นนี้ หากราคาขายทอดตลาดต่ำกว่าราคาจำนอง ผู้รับจำนองก็สามารถที่จะขอรับชำระหนี้จากทรัพย์สินอื่นๆ ของลูกหนี้ได้

การจัดทำบัญชี รับ-จ่าย เมื่อผู้ชำระบัญชีรวบรวมเงินใ้มากพอที่จะจ่ายชำระใ้เจ้าหน้าที่แล้ว ตามระเบียบงานชำระบัญชีจะต้องจัดทำบัญชีรับจ่ายเงินตามแบบ

1. แบบ ช.6 ก (บัญชีส่วนแบ่งครั้งที่.....) บัญชีนี้จัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงเงินที่ผู้ชำระบัญชีรวบรวมมาใ้ และเงินที่ผู้ชำระบัญชีใ้จ่ายไป ทุกรายการเฉพาะในการแบ่งครั้งนี้ รายการค่าใช้จ่ายของผู้ชำระบัญชีที่จะเกิดขึ้นในภายหน้า หมายถึงจำนวนเงินที่ผู้ชำระบัญชีใ้กันไว้เพื่อรายการที่จะต้องจ่าย เช่น ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี ค่าไปรษณียบัตร ค่าบวชการและอื่นๆ

อนึ่งหากการรวบรวมสินทรัพย์จะต้องใ้เวลานานและผู้ชำระบัญชีจะทยอยจ่ายชำระหนี้ใ้บุคคลภายนอกนั้น การกันค่าใช้จ่ายรายการนี้จะพิจารณาตามความเหมาะสม เช่น ใน

การจัดทำบัญชีส่วนแบ่งครั้งที่ 1 เมื่อรวบรวมเงินได้จำนวนหนึ่งพอที่จะจ่ายชำระหนี้แล้ว ลำดับแรกที่จะต้องจ่ายคือ เงินวางประกันค่าใช้จ่าย เพราะจำนวนเงินส่วนนี้ เป็นหนี้ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเจ้าหนี้ทุกคน ฉะนั้นหนี้จำนวนนี้จะต้องจ่ายชำระให้ก่อน หลังจากนั้นจะคืนเงินจำนวนหนึ่ง ซึ่งประมาณว่าเพียงพอในการใช้จ่ายในช่วงของการชำระบัญชีในคราวต่อไป และอีกส่วนหนึ่งจะจ่ายชำระให้เจ้าหนี้ตามสิทธิที่เจ้าหนี้จะได้รับ แต่ถ้าเงินที่กั้นไว้สำหรับใช้จ่ายไม่เพียงพอ ผู้ชำระบัญชีก็จะเรียกให้โจทก์หรือผู้ร้องขอหมายตั้งผู้ชำระบัญชี ให้วางเงินประกันค่าใช้จ่ายอีกได้

รายการจ่ายเงินส่วนแบ่งให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ร้อยละ ในจำนวนหนี้.....บาท หมายถึงจำนวนเงินที่เจ้าหนี้ได้รับในการแบ่งครั้งนี้เป็นร้อยละเท่าไรของจำนวนหนี้ทั้งหมด ที่ผู้ชำระบัญชียอมให้ได้รับชำระหนี้ ซึ่งตัวเลขที่จะออกยอดในช่อง "จำนวนเงิน" จะเป็นเงินทั้งสิ้นที่เจ้าหนี้จะได้รับในการทำบัญชีแบ่งครั้งนี้

2. แบบ ช.6ข (บัญชีเงินส่วนแบ่ง) หมายถึงบัญชีที่แสดงรายละเอียดของเจ้าหนี้ที่จะได้รับชำระหนี้ในการจัดทำบัญชีส่วนแบ่งครั้งนี้ ช่องจำนวนเงินที่ยอมให้ได้รับชำระหนี้จะเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นที่ผู้ชำระบัญชีได้พิจารณาแล้ว และจะจ่ายชำระให้เจ้าหนี้รายนั้นๆ ช่องจำนวนเงินส่วนแบ่งที่จ่ายให้ร้อยละ.... ในการจ่ายชำระหนี้แต่ละครั้งจะคิดเป็นร้อยละของยอดหนี้ทั้งหมด (จำนวนที่ผู้ชำระบัญชียอมให้ได้รับชำระหนี้) และจะแสดงจำนวนเงินจริงๆ ที่ผู้ชำระบัญชีจะจ่ายให้เจ้าหนี้แต่ละรายในครั้งนั้น ช่องอันคืบจะจัดลำดับของการที่จะได้รับชำระหนี้ก่อนหลัง

3. แบบ ช.6ค (บัญชีรายชื่อเจ้าหนี้และจำนวนเงินที่ขอรับชำระหนี้) บัญชีนี้จะแสดงถึงจำนวนเงินที่ผู้ยื่นคำทวงหนี้แต่ละรายขอรับชำระหนี้ เปรียบเทียบกับจำนวนเงินที่ผู้ชำระบัญชียอมให้ได้รับชำระหนี้และแสดงจำนวนเงินที่ผู้ชำระบัญชีปฏิเสธหนี้

4. แบบ ช.6ง (บัญชีแสดงการรับจ่ายเงิน) จะแสดงถึงรายละเอียดเกี่ยวกับรายรับที่ผู้ชำระบัญชีรวบรวมมา และค่าใช้จ่ายที่ใช้จ่ายไปแล้วรวมทั้งค่าใช้จ่ายที่จะมีมาข้างหน้าซึ่งหมายถึงจำนวนเงินที่กำลังจะจ่ายไป คือเงินที่จะจ่ายชำระให้เจ้าหนี้และรวมถึงจำนวนเงินที่คาดว่าจะต้องใช้จ่ายในอนาคตอีกด้วย

อนึ่งการจัดทำบัญชีส่วนแบ่งนี้ จะต้องนำแบบพิมพ์ (ช.6ค) บัญชีส่วนแบ่งครั้งที่.... ไปปิดประกาศไว้ ณ ที่ปิดประกาศกรมบังคับคดีและที่หน้ากองพิทักษ์ทรัพย์ และผู้ชำระบัญชี

จะต้องส่งบัญชี ช.6ก และ ช.6ข ไปยังเจ้าหนี้และผู้เป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นทุกคน หากมีผู้ใดจะคัดค้านเจ้าหนี้รายใดในบัญชี จะได้อื่นคำร้อง (แบบ ล.54) เพื่อคัดค้านเจ้าหนี้รายนั้นว่ามีได้เป็นเจ้าหนี้จริง หรือเป็นเจ้าหนี้ในจำนวนเงินที่ต่ำกว่าที่อื่นขอมา

ดังตัวอย่างแบบที่ใช้ในการดำเนินการชำระบัญชีของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
ดังต่อไปนี้

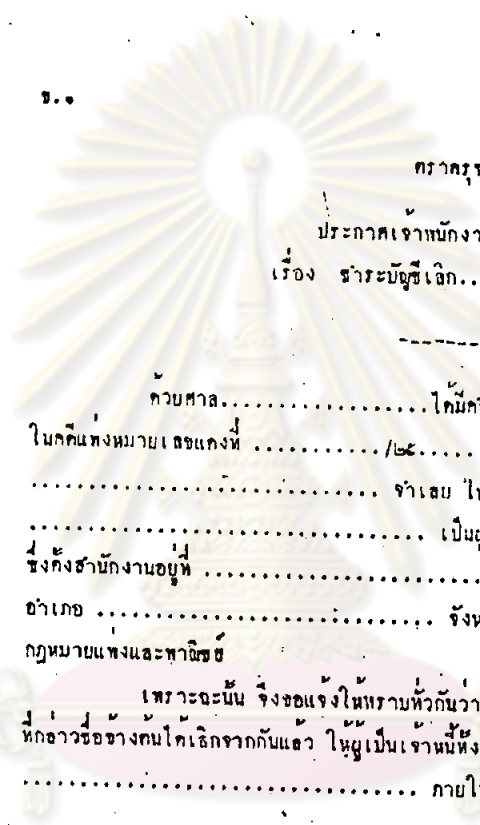

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประกาศเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เรื่อง การชำระบัญชี

(ตามระเบียบ ข้อ ๔๖. ๗)

๗.๐

ตราครุฑ

ประกาศเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
เรื่อง ชำระบัญชีเลิก.....

กวนศาล..... โดยมีคำสั่งลงวันที่

ในคดีที่หมายเลขแก่งที่/๒๕..... ระหว่าง โจทก์

..... จำเลย โท.....

..... เป็นผู้ชำระบัญชีเลิก.....

ซึ่งตั้งสำนักงานอยู่ที่ ตำบล.....

อำเภอ จังหวัด ตามประมวล

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เพราะฉะนั้น จึงขอแจ้งให้ทราบทั่วกันว่า

หักอาวช้อข้างตนไปเลิกจากกันแล้ว ให้ผู้เป็นเจ้าหนี้ทั้งหลายยื่นกำหนดบัญชี ๗.....

..... ภายใน ๑ เดือน นับแต่วันประกาศนี้

ประกาศ ๗ วันที่

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
ผู้ชำระบัญชี

แบบให้ยื่นคำทวงหนี้

(ตามระเบียบ บ.ร. ๕๖. ๒)

จ.๖

ตราครุฑ

ที่ /๒๕.....

เรื่อง ให้ยื่นคำทวงหนี้

ไว้บน

ถวายศาล..... ได้ศึกษาหาข้อเท็จจริง.....

ทะเบียนเลขที่..... และมีคำสั่งเมื่อวันที่.....

ถึง..... เป็นผู้ชำระบัญชีแล้ว

ในการชำระบัญชีเรื่องนี้ ปรากฏตาม.....

..... ว่าท่านเป็นเจ้าของ.....

ควยคุณนาง

จะนั้น จึงแจ้งให้ทราบ ฉะนั้นประการนี้จะเรียกของหนี้ ก็ให้ยื่นคำทวงหนี้ที่ผู้ชำระบัญชี

๓..... ภายใน เดือน นับแต่วันที่.....

เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร (.....)
ผู้ชำระบัญชี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทร.....

แบบการแจ้งให้ลูกหนี้นำเงินไปชำระหนี้

(กำหนดแบบ ธค ๑๐๖)

จ.๓

ตราครุฑ

ที่ / ๒๕.....

เรื่อง ให้นำเงินไปชำระหนี้

เรียน

ด้วยศาล..... ได้พิพากษาให้เลิก.....

และบริเวณเลขที่..... และมีค่าตั้ง

วันที่..... ตั้ง.....

เป็นผู้ชำระหนี้แล้ว

ในการชำระหนี้เรื่องนี้ ปรากฏตาม.....

ว่าท่านเป็นลูกหนี้.....

คา..... อยู่..... นาง..... สดางค

กับภักขีในอัครา..... นับแต่วัน.....

เป็นต้นมา

ฉะนั้น จึงให้ท่านนำเงินไปชำระต่อผู้ชำระหนี้ ณ.....

..... เสียภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือนี้ มิฉะนั้น ผู้ชำระหนี้จะ

ดำเนินการต่อไปตามกฎหมาย

ศูนย์วิทยพัชยากร

ขอแสดงความนับถือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (.....)
ผู้ชำระหนี้

โทร.....

แบบการแจ้งให้เจ้าหน้าที่มาอื่นคำทวงหนี้

(สามารถแก้ไขได้) หน้า ๑๑๑

(จ. ๔)

คำทวงหนี้ของเจ้าหน้าที่
คดีหมายเลข.....ที่...../๒๕.....
ศาล.....วันที่.....

คดีแพ่งระหว่าง.....โจทก์

ข้าพเจ้า.....จำเลย

อาบุ.....มี อาธิท.....ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่.....

ถนน.....กรอกหรือชอบ.....

ที่ใกล้เคียง.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ขอเป็นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชี มีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. เมื่อวันที่.....ศาลมีคำสั่งให้ผู้ชำระบัญชีเลิกกิจการ

.....บัญชี.....ลูกหนี้

ได้เป็นหนี้ค่า.....แก่ข้าพเจ้าอยู่จำนวนเงิน.....บาท.....สตางค์

(.....)

ข้อ ๒. ข้าพเจ้าเป็นหนี้ลูกหนี้ค่า.....

อยู่จำนวนเงิน.....บาท.....สตางค์(.....)

ข้อ ๓. หนี้สินที่ชำระหนี้ มี.....

เป็นประกัน

ข้อ ๔. ข้าพเจ้าขอรับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของ.....

เป็นจำนวนเงิน.....บาท.....สตางค์(.....)

ปรากฏตามหลักฐาน.....รวม.....ฉบับ

ที่ได้แนบมาพร้อมคำทวงหนี้แล้ว

เพราะฉะนั้น ขอผู้ชำระบัญชีรับคำทวงหนี้ของข้าพเจ้าไว้พิจารณาและมีคำสั่งในข้าพเจ้า

ได้รับชำระหนี้ตามกฎหมายต่อไป

(ลงชื่อ).....ผู้ขอรับชำระหนี้

แบบแสดงงบดุลของผู้ชำระบัญชี

(แบบแสดงงบดุล ฉบับ ๒๕๕)

(ข. ๘)

งบดุลของ.....

ดำเนินการชำระบัญชี เติบโตกิจการตามหนังสือศาลคดี วันที่.....

งบดุล ณ วันที่..... (งบดุลที่ส่งให้ประมวลในบัญชีวันที่.....)

ทรัพย์สิน

เงินฝากธนาคารบาท

สินค้าคงเหลือบาท

ลูกหนี้บาท

อุปกรณ์และเครื่องมือของสำนักงานบาท

ค่าเช่า หรือซากเศษสุทธิบาท

รวมบาท

หนี้สิน

เจ้าหนี้ (ตามรายละเอียด)บาท

เงินทุนบาท

เงินที่ขายได้บาท

รวมบาท

(ลงชื่อ).....ผู้ชำระบัญชี

(ลงชื่อ).....ผู้ทำบัญชี

(ลงชื่อ).....ผู้ตรวจสอบ

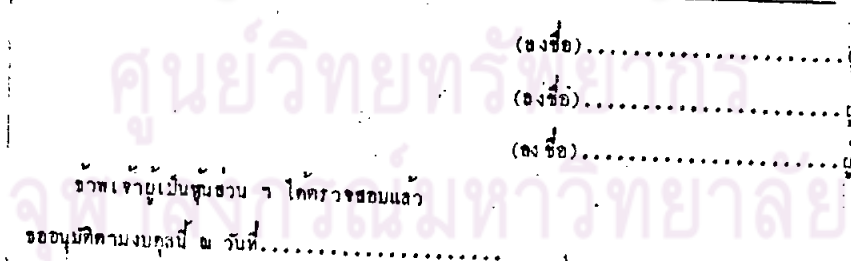
ข้าพเจ้าผู้เป็นหุ้นส่วน ก ใดตรวจสอบแล้ว

ขออนุมัติงบดุลฉบับนี้ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ).....ผู้เป็นหุ้นส่วน

(ลงชื่อ).....ผู้เป็นหุ้นส่วน

(ลงชื่อ).....ผู้เป็นหุ้นส่วน

(ร. ๖ ก)

บัญชีส่วนแบ่งครั้งที่

(ตามระเบียบ ข้อ ๑๑๑)

สิ้นสุดเพียงวันที่.....

ศาล.....คดีหมายเลข...../๒๕..... เรื่อง ศาลมีคำสั่งสั่งชำระบัญชีเลิกกิจการ.....

เงินที่ชำระบัญชีรวบรวมได้	บาท	สต.	เงินที่ชำระบัญชีใช้จ่ายไป	บาท	สต.
			ค่าใช้จ่ายของชำระบัญชีในระหว่างกิจการชำระบัญชี		
			ค่าโฆษณาเบ็ดเตล็ด		
			ค่าประกาศฝังชื่อพิมพ์		
			ค่าธรรมเนียมค่านายความ		
			ค่าใช้จ่ายของชำระบัญชีที่จะเกิดขึ้นในภายหน้า		
				
				
			จำนวนเงินส่วนแบ่งให้เจ้านายได้รับชำระหนี้		
			ร้อยละ.....ในจำนวนนี้.....บาท		
			รวม		

บันทึก

แบ่ง ณ วันที่.....

(ลงชื่อ).....ผู้ชำระบัญชี

(ลงชื่อ).....ผู้ทำบัญชี

(ลงชื่อ).....ผู้ตรวจสอบ

ศูนย์วิทยุตำรวจภูธร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบแสดงบัญชีเงินเหลือแบ่งครั้งที่ ...

แบบแสดงบัญชีเงินส่วนแบ่งที่จ่ายให้แก่เจ้าหนี้ในการแบ่งครั้งที่ ...

(ช. บ. พ)

บัญชีเงินส่วนแบ่ง

(ตามระเบียบ บ.บ.พ.บ.)

ที่จ่ายให้แก่เจ้าหนี้ ในการแบ่งครั้งที่...

เรื่องศาลมีคำสั่งชำระบัญชีเลิกกิจการ.....

อันดับ	ชื่อเจ้าหนี้	จำนวนเงินที่ขอมให้ได้รับชำระหนี้	จำนวนเงินส่วนแบ่งที่จ่ายให้ร้อยละ....	หมายเหตุ
รวม				

วันที่.....

(ลงชื่อ)..... ผู้ชำระบัญชี
 (ลงชื่อ)..... ผู้ทำบัญชี
 (ลงชื่อ)..... ผู้ตรวจสอบ

บัญชีรายชื่อ เจ้าหนี้และจำนวนเงินที่ขอรับชำระหนี้

(ตามระเบียบ กษ ๑๖๖)

(ข. ๖ ค)

บัญชีรายชื่อเจ้าหนี้และจำนวนเงินที่ขอรับชำระหนี้

เรื่อง ศาลมีคำสั่งถึงผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต

ชั้นกับ	ชื่อเจ้าหนี้	จำนวนเงินที่ขอรับชำระหนี้	จำนวนเงินที่มอบให้โดยชำระ	จำนวนเงินที่ไม่ยอมให้ชำระหรือปฏิเสธค่าทวงหนี้	หมายเหตุ
รวม					

ศูนย์วิทยุตำรวจภูธรภาค ๘
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่

(ลงชื่อ).....ผู้ชำระบัญชี
(ลงชื่อ).....ผู้ทำบัญชี
(ลงชื่อ).....ผู้ตรวจสอบ

บัญชีแสดงการรับจ่ายเงิน

(ตามระเบียบ ชม. ๑๑๑)

(ช. ๖ ง)

บัญชีแสดงการรับจ่ายเงิน

นาง..... หัตถมาบเดช.....ที่...../๒๔.....

เรื่อง ศาลมีคำสั่งให้ผู้ชำระบัญชีเลิกกิจการ.....

รายการรับ	บาท	สต.
จากโจทก์วางประกันค่าใช้จ่าย
.....
.....
รวม
รายการจ่าย		
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด
ค่าประกาศนึ่งสื่อพิมพ์
ค่าธรรมเนียมกำหนดหมายทวงถาม
.....
รวม
ค่าใช้จ่ายที่จะมีมาข้างหน้า		
คืนเงินประกันให้โจทก์
.....
.....
รวม

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปิดบัญชี วันที่.....
 (ลงชื่อ).....ผู้ชำระบัญชี
 (ลงชื่อ).....ผู้นำบัญชี
 (ลงชื่อ).....ผู้ตรวจสอบ

แบบการแจ้งให้ผู้รับเงินไปรับเงินส่วนแบ่ง

(ตามระเบียบ ข้อ ๑๑๔)

ท.ศ.

กล่าวถึง -

ที่/ส.ค.

เรื่อง เงินไปรับเงินส่วนแบ่ง

เรียน

ด้วยผู้กระผมจะแบ่งทรัพย์สินของ.....
เป็นครั้งที่

ฉะนั้น จึงขอแจ้งให้ท่านทราบว่า ท่านจะได้รับส่วนแบ่งในครั้งนี้อยู่ที่

เป็นเงิน..... บาท..... ส.ท. และท่านจะได้รับเงิน
จำนวนนี้ได้ที่

ในวันเปิดทำงานระหว่างเวลา
ถึง ๑๕ นาฬิกา โดยนำใบรับทำทวงหนี้ไปแสดงด้วย ในกรณีท่านจะไปรับเองหรือมอบฉันทะเป็นหนังสือ
ให้ผู้อื่นอยู่ใดไปรับแทนก็ได้

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ผู้กระผม

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทร.....

ณ
ที่
นี้

แบบสํกนใบรับเงินในเขตกรุงเทพมหานคร

(ฉ. ๘๖ ก.)

ใบรับเงิน

กองคลัง กรมบัญชีกลาง
กระทรวงยุติธรรม

เล่มที่ 401 / เลขที่ 1

คดีสมทบเลขที่ ของทางแ่ง
แดง ที่ / ๒๕
ระวาง { โยภี

ระวาง {

วันที่ เดือน พ.ศ.
ด้วย จังเอย

ได้นับเงินค่า

เป็นจำนวนเงิน

(ตัวเลข)

บาท

เงิน

(ตัวอักษร)

มาส่งต่อของคลัง กรมบัญชีกลาง จึงทำใบรับนี้ให้ไว้เป็นสำคัญ.

ผู้อำนวยการกองคลัง

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ผมแทน ใบรับเงินนี้ต้องลงลายมือชื่อผู้อำนวยการกองคลัง และเจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์ ทั้ง ๒ คน จึงจะถูกต้อง
(ตอนมอบให้ผู้นำเงินมาชำระ)

ศูนย์วิจัยทรัพย์สินทางปัญญา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสกริปรับเงินในเขตทางจังหวัด

ก (ร.บ.)

ฉบับที่

สำนักงานเจ้าพนักงาน

จังหวัด

ทางจังหวัด

เลขที่ 371/

เลขที่ 09251

จังหวัด

วันที่

/๒๕

ของสำนักงาน

จังหวัด

จังหวัด

วันที่

เดือน

พ.ศ.

เงิน

เงิน

(ตัวอักษร)

เงิน

(ตัวเลข)

สั่งให้เจ้าพนักงานพัสดุฯ รับเงินจาก... ให้ได้เป็นสำคัญ.

ศูนย์วิทยุวิทยากร

ผู้พำนัก

เจ้าพนักงานพัสดุฯ

จังหวัด... และเจ้าพนักงานพัสดุฯ

จังหวัด...

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนมอบให้ผู้นำเงินมาชำระ

แบบแสดงการรับเงินที่ถูกว่ามหรือผู้ไ้รับมอบอำนาจรับไป

(ก. ๔๔)

ใบรับเงินที่ถูกว่ามรับไป

คดีหมายเลข _____ ที่ _____ / ๒๕๐ _____

ศาล _____ วันที่ _____

เรื่อง _____ ถูกหน้ หรือ ผู้ล้มลาอ

ข้าเจ้า _____

ได้รับเงิน _____ บาท สดาค้ (_____)

ค่า _____

ไปจาก _____ ถูกต้องแล้ว

ผู้รับเงิน

หมายเหตุ

ข้ามาแล้ว

ลงบัญชีแล้ว

ใบสั่งจ่ายที่ _____ / ๒๕๐ _____

เล่ม _____ หน้า _____

ศูนย์วิทยทรัพยากร _____ / ๒๕๐ _____

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตรวจถูกต้องแล้ว

_____ / _____ / ๒๕๐ _____